Türkiye İçin Yeni Fırsatlar AFRİKA

Türkiye ve 44 Afrika ülkesinden yaklaşık 500 işadamının bir araya geldiği, Türkiye'nin bölgedeki ekonomik ve ticari ilişkilerinin gelişmesi açısından önemli görüşmelerin yapıldığı "Türkiye Afrika İş Forumu" önümüzdeki dönemde hayata geçirilecek yatırımların yolunu açma yönünde önemli kararların alınmasına sahne oldu.

Hazırlayan: Gülder DEMİR - gulder.demir@dunya.com
Röportaj: Handan KAZANCI - Fotolar: Yaşar OKUYAN

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün ev sahipliğinde İstanbul'da yapılan Türkiye Afrika İş-birliği Zirvesi çerçevesinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) tarafından Afrika ülkeleri devlet başkanları ile birlikte Afrika oda başkanları ve Afrikalı işadamlarının katıldığı "Türkiye Afrika İş Forumu" 18-19 ve 20 Ağustos tarihlerinde gerçekleştirildi. Grand Cevahir Otel'de yapılan Türkiye-Afrika İş Forumu'nun açılışına Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, Afrika Ticaret-Sanayi-Tarım ve Meslek Odaları Birliği Başkanı Mohamed El Masry, TİKA Daire Başkanı Selda Özdenoğlu, İslam Konferansı Teşkilatı Genel Sekreteri Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu, Afrika Kalkınma Bankası ve İslam Kalkınma Bankası'ndan üst düzey temsilciler, Afrika ülkeleri devlet başkanları ile birlikte oda başkanları ve Afrikalı çok sayıda işadamları katıldı.

TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Afrikalı 44 ülkenin oda başkanlarına yaptığı özel sunumda Afrika ekonomisini dünya ekonomisi ile bütünleştirmek için "Türkiye Afrika Özel Sektör Geliş-

tirme Programı" başlatacaklarını ve her Afrika ülkesinde bir iş geliştirme merkezi kurmayı planladıklarını belirtti. Hisarcıklıoğlu ayrıca her ülkede bir OSB kurulması ve yönetilmesi konusunda eğitim verilmesini amaçladıklarını söyledi. İki gün süren "Türkiye-Afrika İş Forumu" sonunda Türk ve Afrika odaları adına TOBB ve Afrika Ticaret Sanayi Ziraat ve Meslek Odaları Birliği (UACCIAP) arasındaki işbirliğini kurumsallaştırmak amacıyla Türkiye - Afrika Odası'nın (TAC) kurulması kararı çıktı.

Türkiye-Afrika İşbirliği Zirvesi kapsamında düzenlenen Türkiye-Afrika İş Forumu sonunda yayımlanan İstanbul Deklarasyonu, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Türkiye İşadamları ve Sanayiciler Konfederasyonu (TUSKON) ev sahipliğinde, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün katılımıyla Çırağan Sarayı'nda gerçekleştirilen çalışma kahvaltısında TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu tarafından okundu. Deklarasyonun okunmasının ardından Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve Afrika Ticaret, Sanayi, Ziraat ve Meslek Odaları Birliği Başkanı Mohamed El Masry tarafından TAC'nin kuruluş anlaşması imzalandı. 20 Ağustos'ta gerçekleşen TAC'nin kuruluş anlaşması imza törenine Angola, Benin, Botsvana, Burundi, Burkina Faso, Cezayir, Cibuti, Fas, Ekvator Ginesi, Etyopya, Fildişi Sahili, Gabon, Gambiya, Gine, Gine Bissau, Kamerun, Kenya, Komor Adaları, Kongo, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Liberya, Libya, Madagaskar, Malavi, Mali, Moritus, Mısır, Moritanya, Nijer, Orta Afrika Cumhuriyeti, Ruanda, Sao Tome ve Principe Adaları, Senegal, Sierra Leon, Sudan, Seyşeller, Tanzanya, Tunus, Uganda, Zambiya ve Zimbabve'den devlet başkanları ve bakanların yanı sıra Afrika Birliği, Arap Ligi, İslam Konferansı Örgütü üst düzey temsilcileri ve Afrika ülkeleri Sanayi ve Ticaret Odaları Başkanları katıldı.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

Afrika Ülkeleri İle Ticari Hedeflerimizi Büyütüyoruz

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Afrika ve Türk özel sektörleri arasındaki ortaklığın daimi kalması ve kurumsal bir yapıya taşınması için Türk-Afrika Ticaret Odası kurulması yönünde çalışma başlatılmasını önerdi.

Türkiye Afrika İşbirliği Zirvesi kapsamında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) tarafından İstanbul Grand Cevahir Otel'de gerçekleştirilen "Türkiye-Afrika İş Forumu"nun açılışında TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu yaptığı konuşmada öncelikle katılımcılara, Türkiye'nin ticari ve ekonomik yapısına yönelik bilgilendirmede bulundu. Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin dünyanın 15'inci Avrupa'nın ise altıncı büyük ekonomisi olarak

200'den fazla ülkeye 130 milyar dolar ihracat yaptığını, Türk müteahhitlik firmalarının 70 farklı ülkede tamamladıkları proje bedelinin 110 milyar doları aştığını belirtti.

Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin İslam dünyasının en büyük yüz şirketinden 24'üne sahip olduğunu ve son beş, yılda kümülatif olarak yüzde 49'luk büyüme ile OECD ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ikinci ülke konumunda bulunduğunu belirtti.

"AB ile tam üyelik müzakerelerini sürdüren Türkiye, aynı zamanda bir Avrasya, bir Kafkasya, bir Orta Doğu, bir Akdeniz, bir Karadeniz ve bir Balkan ülkesidir" diyen Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin dış ekonomik ilişkilerinin kapsamını da genişlettiğini söyledi.

Bu çerçevede Afrika ile ilişkilerin son yıllarda gösterdiği gelişmeler hakkında da bilgi veren Hisarcıklıoğlu, 1998'de "Afrika Eylem Planı"nın uygulamaya konduğunu, 2003'de "Afrika ile Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi"nin oluşturulduğunu, 2005'in "Afrika'ya açılım yılı" kabul edildiğini ve ay-

nı yıl Türkiye'nin Afrika Birliğine gözlemci üye kabul edilerek stratejik ortak ilan edildiğini hatırlattı.

ORTA VADEDE AFRİKA ÜLKELERİ İLE İŞ KONSEYLERİ KURULACAK

TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Afrika ile Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi sonrasında Türkiye-Afrika ticaretinin hızla geliştiğini ve dış ticaret hacminin 2007 yılı sonunda yaklaşık 13 milyar dolara yükseldiğini kaydetti. Afrika ile Türkiye arasında ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için iki ülke işadamları arasındaki iletişimin önemine işaret eden Hisarcıklıoğlu, "Kuzey Afrika'nın tüm ülkeleri ile kurduğumuz iş konseylerine ilaveten son bir yıl içerisinde Sudan ve Etiyopya İş Konseyleri'ni kurduk. Orta vadede tüm Afrika ülkeleri ile iş konseyi kurmayı hedefliyoruz" dedi.

İşbirliğinin geliştirilebileceği alanlardan da bahseden Hisarcıklıoğlu, tarım sektöründe Türkiye'nin sahip olduğu ileri tarım tekniklerinin zengin Afrika arazilerinde uygulanmasının Afrika'nın gıda açığının giderilmesine katkı sağlayacağını ve Afrika'daki önemli madenlerin işletilmesi ve dünya pazarına arzı konusunda Türk ve Afrikalı şirketlerin işbirliği yapabileceğini ifade etti. Hisarcıklıoğlu, Türk müteahhitlerinin Afrika ülkelerinde 2007 yılında altı milyar dolarlık proje tamamladığını ve bu alanda daha fazla işbirliği arzuladıklarını belirterek, Türk özel sektörü, yapacağı doğrudan yatırımlar ile Afrika'nın ekonomik kalkınmasına katkı sağlayabileceğini söyledi.

Türkiye-Afrika ticareti hızla gelişmiş ve dış ticaret hacmimiz, 2007 yılı sonunda yaklaşık 13 milyar dolara yükselmiştir. Bu rakamları daha da artırmak iş dünyasının görevidir" dedi.

Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin önemli deneyimlere sahip olduğu finans, eğitim, organize sanayi bölgelerinin kurulması ve işletilmesi, gümrük geçiş sistemlerinin modernize edilmesi, başta hidroelektrik üretim projeleri olmak üzere enerji projelerinin hayata geçirilmesi gibi alanlarda da işbirliği olanakları bulunduğuna işaret ederek, konuşmasını şöyle sonlandırdı:

"Türkiye kendi ekonomik dönüşümünü gerçekleştirirken, çevresindeki ülkeleri de dönüştürme kapasitesine sahip olan ve komşularına istikrar yayan bir ülkedir. Bizler yaptığımız yatırımlarla ve ticaretle etrafımızdaki çatışmalara son vermek, insanların barış içinde yaşadığı bir refah alanı yaratmak için de çalışıyoruz. Bu maksatla İsrail ve Filistin iş çevreleri ile Batı Şeria'da ortak bir organize sanayi bölgesi inşasına başladık. Benzer bir projeyi Pakistan-Afganistan sınırında ve Irak'ta gerçekleştirmek için hazırlık çalışmalarımız devam ediyor. Buna benzer projeleri ileriki dönemlerde Afrikalı meslektaşlarımızla çeşitli Afrika ülkelerinde gündeme alabileceğimizi ifade etmek istiyorum. Bu düşüncelerimi ve forum süresince ortaya çıkacak fikirleri birleştirerek, 'Türkiye-Afrika Özel Sektör Geliştirme Programı' adıyla somut bir proje haline getirmeyi öneriyorum. Afrika ve Türk özel sektörleri arasındaki ortaklığın daimi kalması ve kurumsal bir yapıya taşınması için Türk-Afrika Ticaret Odası kurulması yönünde çalışma başlatılmasını öneriyorum."

TİKA Daire Başkanı Selda Özdenoğlu, Afrika Kalkınma Bankası Özel Danışmanı Youssouf Ouedroogo, UACCIAP Başkanı Mohamed El Masry, Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İKT Genel Sekreteri Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu ve Afrika İslam Kalkınma Bankası Başkan Yardımcısı Dr. Amadou Boubacar Cisse.

Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen:

Afrika Önümüzdeki Dönem Dünyanın Parlayan Yıldızı Olacak

"Türkiye-Afrika İş Forumu"nun açılışında konuşan Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, Afrika Birliği'nin, Türkiye'yi birliğin stratejik ortaklarından biri olarak sunmasını ve AB, Çin ve Japonya ile yapılan zirvelerden birinin Türkiye'de düzenlenecek olmasını önemsediklerini ifade etti.

Tüzmen, ABD ve Avro bölgesindeki krizin Asya'yı etkilemeye başladığını belirterek, Dünya Gıda Programı verilerine göre, 2007 yılı Haziran ayından itibaren gıda maddeleri fiyatlarının yüzde 55 oranında arttığını, gelişmiş ülkelerin ekonomik durgunluk, işsizliğin artması ve enflasyonun yükselmesi gibi sorunlarla mücadeleye öncelik verirken, dünya gıda maddeleri fiyatlarındaki yükselişin meydana getirdiği risklerin arttığını belirtti.

Devlet Bakanı Tüzmen, en az gelişmiş veya gelişme yolundaki ülkelerde üretilen mallara daha fazla pazara giriş olanağı sağlayacak düzenlemelerin yapılması beklenen Dünya Ticaret Örgütü "Doha Kalkınma Gündemi" müzakerelerinin korumacı politikalar nedeniyle başarısızlıkla sonuçlandığını ifade ederek şöyle konuştu: "Sanayileşmiş ülkeler uzun vadede tüm dünyayı olumsuz etkileyecek bu tutumdan vazgeçmeli ve tarım ürünleri tica-

İKT GENEL SEKRETERİ EKMELEDDİN İHSANOĞLU:

Afrika'ya daha dikkatli bakmalıyız

Türkiye Afrika İşbirliği Zirvesi kapsamında gerçekleştirilen "Türkiye-Afrika İş Forumu"nun açılışında konuşan İslam Konferansı Teşkilatı (İKT) Genel Sekreteri Ekmeleddin İhsanoğlu, bu yılın mart ayında Dakar'da İKT toplantısı yapıldığını, İKT Bakanlar Konseyi'nin yanı sıra bir iş forumunun da ilk defa Uganda'da düzenlendiğine dikkat çekti. İhsanoğlu, toplantıdaki sloganlarının "Afrika pazarının potansiyelinin keşfedilmesi", ana amaçlarının üye ülkeler arasında ortak girişimleri, ticaret ve yatırımları artırmak olduğunu ifade etti.

Ham madde ve enerji fiyatlarındaki artış ile kaynaklardaki azalmanın, dünyayı yeni gerçeklerle yüz yüze getirdiğine ve ekonomik düzende yeni konfigürasyonlar gerektirdiğine işaret eden İhsanoğlu, herkesin Afrika'ya uzun vadeli perspektiften daha dikkatli ve yaratıcı olarak bakması gerektiğini söyleyerek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Doğal kaynaklar, tarıma elverişli arazi, mineral kaynaklar, bol miktarda su, genç bir nüfus, stratejik lokasyon, kıtayı özellikle kalkınma projeleri için cazip kılmaktadır. Hem gıda güvenliği hem sanayi üretimi için çok cazip bir yer haline getirmektedir"

Afrika'ya yönelen turizm projeleri ile bu alandaki yatırımların desteklenmesi gerektiğini dile getiren İhsanoğlu, özel sektörün buna yoğunlaşması ve fırsatların daha iyi incelenmesi, Afrika ülkelerinin de bunun için hazırlık yapmaları gerektiğini söyledi.

AFRİKA TİCARET, SANAYİ, TARIM ve MESLEK ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI MOHAMED EL MASRY:

Bütün dünyanın gözünü çevirdiği kıta

Afrika Ticaret, Sanayi, Tarım ve Meslek Odaları Birliği Başkanı Mohamed El Masry de Afrika'nın bir milyar kadar tüketicinin yaşadığı, düşük maliyetli ve genç işgücüne sahip, dünya topraklarının beşte birini oluşturan, zengin doğal kaynakları bulunan ve bütün bu özellikleri ile imalat, tarım

retini uzun vadeli bir perspektif çerçevesinde daha adaletli ve paylaşımcı yaklaşımla desteklemelidirler."

Devlet Bakanı Tüzmen, Afrika'nın tarımsal üretim devrimi için ihtiyaç duyduğu teknoloji transferi ve yatırımlar için gerekli uzun vadeli finansman imkânlarının, gelişmiş ülkeler ve uluslararası kuruluşlar tarafından sağlanması gerektiğini belirterek şöyle konuştu: "Türkiye'nin Afrika ile ilişkilerinde temel hedefi karşılıklı yarar esasına dayalı ve paylaşımcı bir ortaklık ilişkisi kurulmasıdır. İlişkilerimizi bir al-ver ilişkisi olarak değil, kazan -kazan ilişkisi olarak değerlendiriyoruz."

KITAYLA TARİHSEL YAKINLIK

Kürşad Tüzmen, Batılı ülkelerin sömürge odaklı siyasetinin tersine, 17. yüzyılda kıtanın bir bölümünde egemenlik sağlayan Osmanlı Devleti açısından Afrika'nın, Hint yolunun gölgesinde kalmaya başlayan Akdeniz bölgesindeki ticaretini güçlendirmek açısından önemli olduğunu vurguladı. Türkiye'nin Afrika'ya bakış açısını gösteren en güzel örneğin Osmanlı Padişahı İkinci Abdülhamit'in girişimiyle imzalanan "Senedi Umumi" olduğunu ifade eden Tüzmen, bu anlaşmanın, köle ticaretinin yasaklanmasına giden yolda kısıtlayıcı hükümler içeren ilk belge olduğunu söyledi.

Türk Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin ve Cumhuriyet devrimlerinin Afrika ulusları tarafından takip edildiğini belirten Tüzmen, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecinin Afrika'daki dekolonizasyon sürecine önemli ölçüde etkide bulunduğunu ve pek çok Afrika ülkesinin, sömürgeci güçlere karşı kazandığı zaferlerle, uluslararası saygın ve sözü geçen ülkeler haline geldiğini anlattı. Afrika'nın büyük potansiyel taşıdığını vurgulayan Tüzmen, kıtanın önümüzdeki dönemin "parlayan yıldızı" olacağına inandığını söyledi.

TÜRKİYE AFRİKA EKONOMİK İLİŞKİLERİ

2000 yılında uygulamaya konulan "Komşu ve Çevre Ülkelerle Ticareti Geliştirme Stratejisi"ne ek olarak 2003 yılının başından itibaren Afrika stratejisinin uygulanmaya başladığını hatırlatan Tüzmen, şunları söyledi:

"2003 yılında 5,4 milyar dolar olan Türkiye-Afrika ülkeleri ticaret hacmi, 2007 yılı sonunda yüzde 140 oranında bir artış göstererek 13 milyar dolara yükselmiştir. Bu yılın ilk yarısında elde ettiğimiz yüzde 55 oranında artış, yılsonunda ticaret hacmimizin 19 milyar dolara ulaşacağına işaret etmektedir. 2012 yılına kadar ticaret hacminin 50 milyar dolar olacağına inanıyorum."

Tüzmen, 2003 yılından bu yana dokuz Afrika ülkesi ile ticaret ve ekonomik işbirliği anlaşmaları yapıldığını, bunların yanı sıra, Fas, Tunus ve Mısır ile serbest ticaret anlaşmalarının imzalandığını belirterek, çok sayıda Afrika ülkesi ile de serbest ticaret, tercihli ticaret, ekonomik ortaklık gibi geniş kapsamlı anlaşmaların imzalanması yönünde başlattıkları çalışmaları hızla sonuçlandırmayı beklediklerini ifade etti. Tüzmen, geriye kalan tüm Afrika ülkeleri ile de 2012 yılına kadar dile getirdiği temel anlaşmalardan en az bir tanesini gerçekleştireceklerini söyledi. Afrika'nın değişik merkezlerinde üç TİKA bürosu açıldığını, önümüzdeki dönemde TİKA'nın faaliyetlerini sürdürebilmesi amacıyla 65 milyon dolarlık bir kaynak tahsis edildiğini vurgulayan Tüzmen, Türkiye'nin Sahra-Altı Afrika'da yedi büyük elçiliği bulunduğunu belirtti. Tüzmen 2009 yılı sonuna kadar on beş ülkede daha büyük elçilik açma kararı aldıklarını, 2004 yılından itibaren büyük elçilikler nezdinde yedi yeni ticaret müşavirliği açtıklarını belirtti.

ve hizmetler açısından büyük fırsatlar sunan bir kıta olduğunu anlattı.

Masry, Afrika'nın, modern dünyaya yetişme çabası içinde bir kıta olduğunu belirterek, "Öyle bir kıta ki, bütün dünyanın gözlerini çevirdiği ve kalkınma için her türlü kuruluştan fon bulma imkânı olan bir kıta... El değmemiş fırsatlarla dolu bir kıta..." diye konuştu.

Yatırımları cezbetmek, mal ve hizmetleri genişletmek, Afrika'nın sunduğu potansiyeli en iyi şekilde gerçekleştirmek için ortaklarıyla el ele çalışma içinde bulunduklarını ifade eden Masry, kendilerine üye firmalar arasında ilişkileri geliştirmeyi, Afrika'nın ekonomik açıdan kalkınmasını sağlamayı ve bunu mevzuatın, standartların ve spesifikasyonların uyumlaştırılması yoluyla gerçekleştirmeyi hedeflediklerini kaydetti.

Bugün bir işbirliği ve karşılıklı anlayış köprüsü oluşturmak amacıyla bir araya gelindiğini ifade eden Masry, şunları kaydetti:

"İkili ticaret açısından bakacak olursak, beş yıllık sürede 5,4 milyar dolardan 12 milyar dolara çıktı. 355 yeni yatırım projesi gerçekleştirildi. Mevcut potansiyel en iyi şekilde, her iki tarafın yararına olacak şekilde, kazan-kazan ilişkisi içinde gerçekleşecektir. Afrika yükselişte ve Türk partnerlerimize çağrıda bulunmak istiyoruz; Afrika'nın küreselleşme çabalarında Afrika'ya destek olun. Bugün bizim inisiyatifimiz ile Türkiye'nin yapacakları, bizim başlattığımızın üzerine inşa edilirse, iki tarafın da yararına olacaktır. Sadece finansman peşinde değiliz. Peşinde olduğumuz şeyler, teknoloji, yatırım ve piyasaya erişimdir. Bunlar sayesinde sosyoekonomik uçurumu aşmamıza katkı sağlayalım."

AFRİKA İSLAM KALKINMA BANKASI BAŞKAN YARDIMCISI AMADOU BOUBACAR CİSSE:

Yoksullukla mücadele ediyoruz

Afrika İslam Kalkınma Bankası Başkan Yardımcısı Amadou Boubacar Cisse ise 35 yıl önce kurulan bankanın, çeşitli programlarla ülkelerdeki sosyo ekonomik kalkınmayı desteklemeyi hedeflediğini, faaliyetlerinin özünü, üyeler arası dayanışma ve yoksullukla mücadelenin oluşturduğunu kaydetti.

Toplam 27 Afrikalı üyeleri bulunduğunu, bunların 22'sinin alt Sahara Bölgesi'nde yer aldığını belirten Cisse, "Bu ülkelerin büyük sorunları var. 360 milyon kişi, yani halkın yüzde 45'i günde bir dolardan daha az parayla geçinmek durumunda" dedi.

Cisse, İslam Kalkınma Bankasının kıtaya yönelik özel çalışmaları hakkında bilgi verirken de, 2008-2012 yılları arasında Afrika'nın kalkınması için özel bir program hazırlandığını, programın Milenyum Kalkınma Hedefleri'nin gerçekleştirilmesi ve istihdam artışıyla yoksullukla mücadelenin

gerçekleştirilmesini hedeflediğini aktardı.

Bu dönem için dört milyar dolarlık bir tahsisat yapıldığını ifade eden Cisse, "Afrika'da yatırım yapmak isteyen özel sektör de desteklenecektir. Bunlar kamu-özel sektör ortaklığı projeleri, yap- işlet-devret gibi sistemlerle uygulanacaktır. İslam Kalkınma Bankası, dış kaynakları da harekete geçirecektir. Arap İslam Finans Enstitüsü gibi gruplar ile büyük İslam bankaları gibi finans kurumlarından destek gelecektir. İslam Kalkınma Bankası'nın ana amacı, en azından üçte bir oranında katkıda bulunmaktır. Böylece 12 milyar dolarlık kaynaklar bölgeye yönlendirilecektir" şeklinde konuştu.

TİKA DAİRE BAŞKANI SELDA ÖZDENOĞLU:

Afrika'ya yönelik faaliyetlerde artış var

Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) Daire Başkanı Selda Özdenoğlu da TİKA'nın, yatırım ve ticareti sürdürülebilir kılmayı önemli gördüğünü, faaliyet alanını son yıllarda Orta Doğu ve Afrika'ya kadar genişlettiğini belirterek, Afrika'ya yönelik teknik işbirliği faaliyetlerinde artış görüldüğünü söyledi.

Özdenoğlu, TİKA'nın Afrika'ya yönelik faaliyetlerini anlatarak, Türkiye ve Afrika ülkeleri arasında köprü olmayı hedeflediklerini ve ilk proje ofisini Etiyopya'da, daha sonra sırasıyla Sudan ve Senegal'de açtıklarını ifade etti.

Kıtanın çeşitli ülkelerinde eğitimden sağlığa ve turizme kadar pek çok sektörde proje ve faaliyetler yürütüldüğünü anlatan Özdenoğlu, Afrika program ve projelerini belli başlı ülke ve sektörlerle sınırlamadıklarını, tüm ülke ve sektörleri kucakladıklarına dikkat çekti.

AFRİKA KALKINMA BANKASI ÖZEL DANIŞMANI YOUSSOUF OUEDRAOGO:

Stratejik ortaklığımızı geliştirmeliyiz

Afrika Kalkınma Bankası Özel Danışmanı Youssouf Ouedraogo ise bankanın faaliyetlerine ilişkin bilgi verdiği konuşmasında, bankanın özel sektörün gelişmesi için çalışmalar yürüttüğünü ve verdiği fonların yüzde 48'ini altyapıyla ilgili çalışmaların oluşturduğunu anlattı. Bankanın hizmetli bölgesel büroları bulunduğunu bildiren Ouedraogo, diyaloğu artırmayı hedeflediklerini, bu çerçevede çeşitli projeler üstlendiklerini belirtti. Ouedraogo, Türkiye ile Afrika arasında stratejik ortaklığın önemli ölçüde maya oluşturacağını düşündüğünü de ifade etti.

Türkiye Afrika İş Forumu'ndan Yansıyanlar...

Afrika ve Türkiye arasındaki yatırım ilişkilerini güçlendirmeyi hedefleyen Türkiye Afrika İş Forumu İstanbul Grand Cevahir Otel'de yapıldı. Türkiye-Afrika İş Forumu'na çok sayıda Türk ve Afrikalı işadamı katıldı. Aralarında Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Gine, Sudan, Cibuti gibi 44 Afrika ülkesinden çok sayıda bürokratın katıldığı foruma Afrikalı meslek odaları ve özel sektör temsilcileri de büyük ilgi gösterdi.

"Türkiye Afrika İş Forumu" yabancı ve yerli gazeteciler tarafından büyük bir ilgiyle izlendi. Forum Türk medyasının bazı TV kanallarında canlı yayınla verildi. TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye Afrika İş Forumu'na yönelik soruları yanıtladı.

TOBB ve DEİK Başkanı Hisarcıklıoğlu, forumun Türkiye ile Afrika ilişkilerinde bir dönüm noktası olduğunun altını çizdi. Afrika kıtasındaki Çin "istilası"na dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Afrika'da 800 Çinli şirket var. Çinliler 13 Afrika ülkesinde maden çıkarıyor. Tüm kıtadaki kamu ihalelerinin yüzde 50'si Çinlilerin elinde. Bu tabloyu Türkiye'nin lehine çevirmek için çok çalışmalıyız" açıklamasını yaptı.

Hisarcıklıoğlu, Türkiye Afrika İş Forumu'nun son gününde yaptığı konuşmada da yoksulluk ve hastalıklarla boğuşan Afrika'nın yardımlarla değil ticaretle kalkınabileceğinin altını çizdi.

Afrika Ve Türkiye Ekonomik İlişkileri

Türkiye-Afrika İş Forumu kapsamında düzenlenen Türkiye-Afrika İş Forumunda, "Afrika ve Türkiye Ekonomik İlişkileri"nin ele alındığı ve işbirliği ortaklıklarının hangi alanlarda olabilirliğine yönelik iki gün süren çalıştaylar gerçekleştirildi.

Türkiye-Afrika İş Forumu'nun açılış konuşmalarının ardından "Türkiye-Afrika Ekonomik İlişkileri" oturumuna ve buna bağlı ayrı ayrı salonlarda gerçekleştirilen sektörel çalıştaylara geçildi. Başkanlığını WCF ve DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı'nın yürüttüğü "Afrika ve Türkiye Ekonomik İlişkileri" oturumuna konuşmacı olarak; T.C. Dış Ticaret Müsteşarlığı Araştırmalar Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Atilla Kızılarslan, Türk Eximbank Genel Müdür yardımcısı Alev Arkan ve T.C. Milli Savunma Bakanlığı Savunma Sanayi Müsteşarlığı Uluslararası İşbirliği Daire Başkanı Lütfi Varoğlu katıldı.

Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Alev Arkan, T.C. Dış Ticaret Müsteşarlığı Anlaşmalar Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Atilla Kızılarslan, WCF ve DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı, T.C. Milli Savunma Bakanlığı Uluslararası İşbirliği Daire Başkanı Lütfi Varoğlu.

T.C. Dış Ticaret Müsteşarlığı Araştırmalar Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Atilla Kızılarslan: "Öncelikle 2000 yılında Afrika ile ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirme stratejisini uygulamaya başladık. Stratejinin misyonu, hedefleri ve araçlarının olması lazım. Hedefimiz kesinlikle Afrika ile ticaretimizi ve özel ilişkilerimizi en yüksek seviyeye çıkarmak. Buna alt amaçlar da yükleyebilirsiniz. Birincisi ticaret ilişkilerimizi en yüksek seviyeye çıkarma. Bunun için de en iyi yol da KOBİ'lerdir. KOBİ'ler ekonomilerin bel kemiği, lokomotifidir. Afrika'da alt yapı ihtiyaçları yıllar içinde ötelenmiş durumda. Çok acıdır ki kıtada bu alt yapı eksikliğinden kaynaklanan problemler var. Bu eksikliği çok ciddi bir şekilde giderebileceğimize inanıyoruz."

Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Alev Alkan: "Eximbank tarafından 2007 yılında Afrika'ya yönelik 250 milyon dolar civarında kısa vadeli ihracat kredisi verildi. Bu yılın ilk altı ayında bu rakam 130 milyon dolar civarındadır. Ayrıca Afrika'ya ihracat yapan firmalar için 2007 yılında 140 milyon dolar kredi sağlanmış, bu rakam ilk altı ayda 80 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir" dedi.

Milli Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayi Müsteşarlığı, Uluslararası İşbirliği Daire Başkanı Lütfi Varoğlu: "Afrika'da dostlarımıza direkt satın almak en hızlı çözümmüş gibi geliyor ama bunun orta yolunu bulmak gerekiyor. Bu yüzden zaman içinde yeni modelin diğer tüm ülkeler için de model olacağını düşünüyoruz. Türkiye nüfuzlu bir silahlı kuvvetlere sahip. Birçok projemizde savunma ve güvenlik penceresini mutlaka vurgulamaya çalışıyorum. Çünkü 11 Eylül sonrasında dünya bütün ülkelerde gözlemlediğimiz şu; savunma ile güvenlik iç içe geçiyor. Bunun teknolojik olarak iş birliğine çok yakın bir konu olduğunu söylememize gerek yok."

ALTYAPI YATIRIMLARI VE MÜTEAHHİTLİK

Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı Ülkü Güzel'in yönettiği "Altyapı Yatırımları ve Müteahhitlik" çalıştayında, son yıllarda Türk müteahhitlik sektörünün dünya çapında göstermiş olduğu performans anlatıldı. Güzel, "2002'de 1,3 milyar dolar olan projeler 2007 yılında 19 milyar dolar olmuştur. Türk müteahhitlik firmalarının Afrika ülkelerindeki faaliyetlerinde büyük bir yükseliş gözlenmektedir" dedi.

Türkiye Müteahhitler Birliği Başkan Vekili, DEİK Türk Fas İş Konseyi Başkanı Adnan Çebi: "İki yüze yakın ülkeye inşaat malzemesi ihracatı yapmaktayız. En ön-

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Gnl. Müd. Yardımcısı Selahattin Erdoğan, Namibya Madenler ve Enerji Bakan Yrd. Bernhard Esau, DEİK Belarus İş Konseyi Başkanı Zuhal Mansfield, İstanbul Altın Borsası Başkan Yrd. Oğuzhan Aloğlu.

de gelen pazarlar Birleşik Arap Emirlikleri, Almanya, İngiltere ve Irak'tır. İnşaat malzemesi ihracatının bugün bulunduğu gelişmişlik seviyesine ulaşmasında Türkiye Müteahhitler Birliği'nin de çok büyük katkısı vardır. Türk inşaat sektöründe konut üretimi yüzde 60 gibi çok büyük bir ağırlığa sahiptir. Genelde kamu kaynakları ile finanse edilen yol, köprü, baraj, hava limanı, liman gibi alt yapı projeleri yüzde 25 ile ikinci sırada yer almaktadır."

TAV Teknik İşler Direktörü Feride Gökalp: "Afrika, ekonomik, teknik ve sosyal işbirliği olarak çok önemlidir. Şu an Gürcistan, Katar ve Mısır'da havaalanlarımız var. Havaalanı işletmeleri mutlaka dinamik taleplere cevap verebilmelidir. TAV yolculuğuna 1987 yılında başladı. Yap-işlet-devret yöntemi ile Atatürk Havaalanı'nın ihalesini kazandık ve şimdi de yönetiyoruz. Bu bölgemizdeki ilk özelleştirmelerdendir. Bundan sonra başka ihalelere de girdik. 35 milyon yolcu 2007 yılında havaalanlarımızı kullanmıştır."

Afrika Kalkınma Bankası Yatırım Uzmanı Ada Osakwe: "Afrika kıtasının ihtiyaçları çok büyük. Özellikle su, hijyen, ulaştırma, enerji ve bilişim alanlarında çok geride olan bir kıta. Artık çarklar dönmeye başladı. Siyasal istikrar sağlanmaya çalışılıyor. Afrika Kalkınma Bankası komisyonu 20 milyar dolarlık bir yatırımın yapılması gerektiğini söylüyor. Yılda 38 milyar dolarlık bir yatırım bekleniyor. Afrika'da özel sektör önemli. Afrika nüfusunun yüzde 40'ı denize kıyısı olmayan alanlarda yaşıyor ve karşılıklı bağlantıya ihtiyaçları var."

Güney Afrika Ticaret ve Yatırım Müsteşar Yardımcısı Iqbal Meer Sharma: "Altın ve pırlantayı ham ihraç ederdik. Küresel deniz yollarının yüzde 50'si Güney Afrika'dan geçiyor. Lokasyon mükemmel. Bütün bu gemilerin burada durması için büyük nedenlerimiz var. Sanayi kalkınma bölgelerimiz var. Gümrük kontrolü altında limanlarımız var. Hammadde ithal edebiliyoruz. Şimdiye kadar yatırımlar devlet tarafından ihmal edilmiş. Sadece beyaz nüfus için yatırım yapılmış çoğunluk için yatırım yapılmamış. 45,7 milyar dolarlık bir yatırım yapacak ESCOM, ulaştırma ve lojistikle ilgili. Su alt yapısı çok kritik ve bu konuyla ilgili üç milyar dolardan fazla bir harcama yapılacak. Kırsal alanda yaşayanların suya erişimi yok. Önem verdiğimiz sektörler ise, tarım, otomotiv, kimyasal maddeler, tekstil, ayakkabıcılık, turizm, madencilik, havacılık, demircilik ve deniz yolları."

DEİK Belarus İş Konseyi Başkanı Zuhal Mansfield: "Yılda 130 milyar dolar ihracat yapan Türkiye'nin, bir maden ihracatçısı iken aynı zamanda sanayisinde kullanılmak üzere maden ve değerli taş ithalatçısı da. Afrika kıtasında bulunan Türk sanayisinin ihtiyacı olan hammadde ve birçok önemli madenlerin işletmesi ve dünya pazarına arzının Türk ve Afrika şirketlerin işbirliği yapabileceği bir sektör olduğuna inanıyorum."

İstanbul Altın Borsası Başkan Yardımcısı Yunus Oğuzhan Aloğlu: "Türkiye'ye gelen altın Londra Borsası üzerinden geldiği için maliyetleri artırıyor. Aracısız Afrika ülkelerinde çıkan kıymetli madenlerin alımına açığız. Bu konuda gelecek olan işbirliği tekliflerini değerlendireceğiz.

Gine Batı Afrika Ticaret Odası Başkanı söz alarak Türk şirketleriyle çalışmak istediklerini, altın borsası konusunda uzun yıllar sürecek ortak işbirliği projesi yapabileceklerini belirtti. Özellikle çimento sektöründe de güçlü işbirliği tekliflerine açık olduklarını dile getirdi.

Nambia Madenler ve Enerji Bakanı Berhart Esau: Bakan Yardımcısı madencilik ve enerji alanında çalışmaları olduğunu ifade ederek, Rus, Kanada, Hollanda, Hindistan gibi ülkelerin petrol, doğal gaz araştırmalarını sürdürdüklerini, ama uranyum konusunda yeterli çalışma yapılmadığını belirtti. Esau, ülkesinde madencilik bakımından önem arz eden ithalat vergilerinde muafiyet sağlandığını, yap-işlet-devret modeliyle ortak yatırımlara açık olduklarını ve zengin zümrüt, elmas kaynakları olduğunu, petrol

arama konusunda yatırım beklediklerini vurguladı.

AFRİKA SADECE HAMMADDE ÜRETMEK İSTEMİYOR

Türkiye -Afrika İş Forumu'nun ikinci gününde "Afrika'da İş ve Yatırım Ortaklığı" oturumu yapıldı. İslam Kalkınma Bankası'ndan Yatırım Teşvik Programı Başkanı Dr. Torek Farhadi'nin başkanlığını yaptığı toplantıya, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nden ANAPI (Agence Nationale pour la Promotion des Investissements) Genel Direktörü Prof. Mathias Buabua wa Kayembe, Tanzanya Yatırım Ajansı'ndan direktör Emmanuel D. Ole Naiko, Cibuti Milli Yatırım Promosyon Ajansı'ndan Mahdi Darar, Moritanya Özel Yatırımlar Genel Delegasyonu Başkanı Sidi Mohammed Ould Amajar, Kenya'dan Yatırım Teşvik Genel Müdürü Kennedy Manyala, Güney Afrika, Gauteng Ekonomik kalkınma Ajansı'ndan CEO Blake Mosley-Lefatola ve Nijerya Yatırım Teşvik Fonu'ndan CEO Mustafa Bello katıldı. Dr. Farhadi, 56 üyeli İslam Kalkınma Bankası'nın amacının istihdam ve kaynak yaratmak olduğunu, kısa ve uzun vadeli olmak üzere iki çeşit yardım yaptıklarını söyledi.

Sudanlı Bakan Abdurrahman Mustafa: "Özelleştirmeye yönelik destekleyici bir yasa var. Sudanlı ve Sudan dışından gelen yabancı yatırımcılar korunuyor. Bütün bunları şeffaf bir şekilde yapıyoruz ve her türlü ihaleyi internette yayınlıyoruz. Sudan'da 400 şirket ve kuruluş özelleştirilecek. Sulama ile ilgili kurum, tarım bilimleri ile ilgili birim özelleştirilecek kurumlar arasında sayılabilir. Sudan'da devlet basın yayın alanından tamamıyla elini çekti. İletişim Sudan'daki en başarılı sektörlerden biri ve özelleştirmelerden sonra tam bir atılım yaşadı. Ülkemizde ayrıca çimento sektörü önem taşıyor. 2010 yılına kadar ülkemiz çimentoya yeterli bir düzeye gelecek. Özelleştirme kapsamında beş yıldızlı beş otel inşa edildi."

Güney Afrika Gauteng'den Blake Mosley-Lefatola: Gauteng eyaletindeki yatırım fırsatlarından bahsederek, amaçlarının yoksulluğu azaltmak ve istihdam yaratmak olduğunu söyledi. Lefatola, "Öncelikli sektörlerimiz, enformasyon, otomotiv, yaratıcı yan sanayiler. Güney Afrika'da dokuz eyalet var ve Gauteng bunlardan biri. Coğrafi olarak küçük ama Güney Afrika ekonomisinin belkemiği."

Moritanya'dan Sidi Mohamed Ould Amajar: Yüz ölçümü oldukça büyük olan ülkede mali kaynak sıkıntıları nedeniyle sıkıntılar yaşadıklarını söyledi. Sıkıntılara rağmen önemli yeraltı kaynakları olduğunu dile getiren Amajar, küresel ısınma nedeniyle kuraklık sıkıntısı çektiklerini söyledi. Amajar şöyle devam etti: "Atlantik'e kıyısı olan ülkenin önemli bir konumu var. Tarım önemli. Çok değişik bir peyzaja sahip olduğu için geniş sulak alanlara sahip. Çeşitli kuşlar mevcut, bir insanlık mirası, muazzam bir turistik zenginlik arz ediyor."

Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nden Prof. Mathias Buabua wa Kayembe: Ülkesinin Orta Afrika'da iki milyon metrekarelik büyük bir alana sahip olduğunu söyledi. Prof. Kayembe 60 milyon nüfuslu ülkenin Afrika'daki üç büyük pazara üye olduğunu bunun da Kongo'yu 204 milyonluk bir pazarın içine dâhil ettiğini söyledi. Kayembe şöyle devam etti: "Ülkemin tarıma elverişli bir iklimi var. Ayrıca dünyadaki en büyük tatlı su rezervlerine sahip. Petrolde de önemli bir potansiyelimiz var. Kongo her türlü turistik faaliyet açısından önemli. Tarım, ulaşım, konut inşaatı, su, madencilik ve elektrik önemli yatırım sektörleri. Yap-işlet-devret ve ya kamu-kamu ortaklığı ya da özel sektör - özel sektör ortaklığına açığız. Vize prosedürü ile ilgili düzenlemeler yapıyoruz."

Tanzanya Yatırım Ajansı'ndan Emmanuel D. Ole Naiko: Küresel sermayenin yatırım için yer aradığını belirterek şunları söyledi: "Yatırımcıların çoğu yatırımları için Çin ve Hindistan gibi ülkeleri tercih ediyor. Afrika, Çin ile küresel ticaret yapıyor. 2000-2005 yılları arasında Çin ve Afrika'daki 11 milyar dolarlık ticaret yapıldı. Bu rakam 2006'da 50 milyar dolara, 2007'de ise 73 milyar dolara çıktı. 922 milyon kişinin yaşadığı Afrika, uyu-

Güney Afrika Ticaret ve Yatırım Müsteşar Yrd. Iqbal Meer Sharma, T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşar Yrd. Ülker Güzel, Gine Şehir Planlama ve Habitat Bakanı Saidouba Camara, DEİK Türk-Fas İş Konseyi Başkanı Adnan Çebi, Afrika Kalkınma Bankası Yatırım Uzmanı Ada Osakwe, TAV Teknik İşler Direktörü Feride Gökalp.

Kenya İhracat Teşvik Konseyi Araştırma ve Planlama Müdürü George Odipo Ndira, Tarım Bakanlığı Müsteşarı Vadat Mirmahmutoğulları, DEİK Moldova İş Konseyi Başkanı ve Tarım Bakanlığı Eski Müsteşarı Mustafa Keten, Sudan Tarım ve Ormancılık Bakanı Elzubeir Bashir Taha, T.C. Başbakanlık GAP Ekonomik Kalkınma Gn. Koordinatörü Ahmet Erkan.

TOBB AB Daire Başkanı Mustafa Bayburtlu, Mersin Uluslararası Liman Gn. Müd. Peter Ong, TOBB Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş. Yön. Kur. Bşk. Arif Parmaksız, Uluslararası Nakliyeciler Derneği Bşk. Tamer Dinçşahin, TİKA Afrika Koordinatörü Cüneyt Esmer, Kongo Demokratik Cumhuriyeti Ticaret ve Ekonomi Bakanı Andre Philippe Futa (kürsüde).

yan bir devdir ve geleceğin yükselen ekonomisi olacaktır. Turizm bütün dünyada olduğu gibi Afrika'da da yaygın. Eğer Tanzanya'da otel açmaya karar verirseniz, otel için gerekli olan her şey, ülkeye gümrüksüz girebilir. Yatırım garantileri ve ulusallaştırmaya karşı yasalar var. Bir yatırım mevzuatı var."

Nijerya Yatırım Teşvik Komisyonu'ndan CEO Mustafa Bello: Yaklaşık 140 milyon nüfusu ile Nijerya'nın telekomünikasyon sektörü için önemli olduğunun altını çizerek şöyle konuştu: "Nijerya'da kamu finansmanı yetersiz olduğundan, yatırımlar için kamu-özel sektör ortaklığı aramaktayız. Petrol olduğu gibi hem çıkarılmış hem de henüz çıkarılmamış gaz mevcut. Tarım, denizcilik, ilaç ve sağlık sektörleri, sanayi parklarının oluşturulması doğrultusunda özelleştirme hem alt yapı, hem de enerji sektöründe gündemde. Tarım ürünlerinin geliştirilmesi ile ilgili olarak desteğe ihtiyaç var. Madenciliği devlet tekelinden çıkardık. Turizm Nijerya'da kültürel miras ve önemli. Şu anda Nijerya'da 500 milyon dolarlık Çin yatırımı mevcut. Ülkede kurumlar vergisi yüzde 30 civarında, ama daha da aşağılara çekilmeye çalışılıyor. Yüzde beşlik KDV oranı ile en düşük KDV oranlarından birine sahibiz. Kiralar nispeten yüksek ve daha fazla konuta ihtiyaç var. Beş yıllık kurumlar vergisi muafiyeti uyguluyoruz. Bu daha çok yatırımın nerede bulunduğuna bağlı. Çünkü yatırımları her yana yaymayı planlıyoruz. Nijerya'da yabancı ortakla çalışmak mümkün. Yatırımın kamusallaştırılmasına karşıyız. Yatırım öncesi ve sonrası hizmetlerimiz var. Bir bakanla ya da kamu yetkilisi ile görüşmek istiyorsanız randevu alabilirsiniz. Gerekli izinler için yardımcı oluruz. İhtiyaç duyduğunuz tüm hizmetleri 24 saat içinde alıyorsunuz."

AFRİKA KENDİNE DÜŞEN PAYI ALABİLMELİ

Afrika'da Proje Finansmanı konulu toplantının oturum başkanı DEİK Türk-Ortadoğu İş Konseyleri Başkanı Mehmet Habbab idi. Toplantıya katılanların konuşmalarından kısa mesajlar ise şöyle:

Afrika Kalkınma Bankası Yatırım Baş Uzmanı Bhargav Purohit banka hakkında şu bilgileri verdi: "Kıtada 3a derecesine sahip finansal bir kurumuz. Afrika iş açısından en riskli kıtalardan biri olarak görülmüştür. Son beş yılda iş ortamı iyileşti. İş dünyası da bunun farkında ve değerlendiriyor. Afrika Kalkınma Bankası özel sektöre çeşitli projelerle destek oluyor. Banka 1964'te kuruldu ve 34 milyar dolarlık sermaye ile başladı. 53 üye ülke var ve bunların 25'i kıta dışı. 25. kıta dışı ülke Türkiye. Özel sektör için önerilerimiz ve yerel bilgilerimiz var."

Uluslararası Finans Kurumu (IFC) İstanbul Ofisi Altyapı Müdürü Morgan Landy: IFC'nin Dünya bankası bünyesinde bulunan bir kurum olduğunu söyledikten sonra görevlerinin özel sektöre ve gelişmekte olan ülkelere yatırım yapanlara yardım olduğunu ifade etti. Landy şöyle devam etti: "Uzun süredir bu coğrafyada çalıştığım için Afrika altyapısına aşinayım. Afrika Türkiye firmaları için çok önemli, bir an önce Afrika'yı keşfetmeleri lazım. Delta bir Türkiye firması ama Tunus'ta yatırım yapıyor. IFC merkezi Washington DC'de. Afrika stratejimiz ise buradaki ülkelere yardımcı olmak. Ayrıca burada özel yatırıcıların finansmanını sağlıyoruz. Alt yapıya hem yabancı hem Türk firmalar yatırım yapıyor. Bölgede her zaman hükümetler yatırımlarını kendi başlarına yapamıyor. Bu yüzden özel sektöre çok büyük görev düşüyor. IFC olarak bölgede önemli fırsatlar olduğunu düşünüyoruz. En önemlisi de bu fırsatları gerçeğe dönüştürmek."

Birleşmiş Milletler, Kalkınma için Finansman, Ekonomik ve Sosyal İlişkiler Departmanı Direktör Yardımcısı Alexander Trepelkov: Afrika'da pek çok ülkenin hedeflerden uzakta olduğunu ancak hızlı kalkınmanın yine de mümkün olduğunu belirtti. Trepelkov artan gıda fiyatlarının Afrika üzerinde büyük etki yarattığını kaydederek Afrika'da 800 milyon dolarlık ilave yardıma ihtiyaç olduğunu söyledi.

İslam Kalkınma Bankası uzmanı Abderrahman El Glaoui: 30 milyar dolarlık yetkilendirilmiş sermayeleri ve 3A Kredi notları olduğuna değinerek Avrupa Komisyonu tarafından sıfır riskli bir kurum olarak değerlendirildiklerini söyledi.

Özel Sektörün Geliştirilmesi İçin İslam İşbirliği'nden Kıdemli Ekonomi Danışmanı Majid S. Kermani: Kuruluşun 2000 yılında kurulduğunu, hedeflerinin finansal ürün sağlamak, özel sektörün kalkınması için yardımda bulunmak ve KOBİ'lere yardım etmek olduğunu ifade ederek "Afrika'daki gıda krizi ile ilgili bir çalışma yaptık ve bir eylem planı hazırladık. Öncelik verdiğiz sektörler, ICT, enerji, sağlı ve finans" dedi.

Cops Ticaret Bankacılığı Başkanı Daniel Overmyer: Afrika'nın bu dünyadaki en değerli kıta olduğunu ancak geçmişte bu ilgiyi göremediğini ve bunun adil olmadığını söyledi. Overnmyer bu durumun sona ermesi gerektiğini anlatarak "Afrika ülkeleri emtia fiyatlarını kontrol edebilmeli. Kasım ayında bir toplantı olacak ve bütün Afrika ülkeleri bu amaçla bir araya gelecek. Bu toplantı maddi açıdan ciddi katkılar sağlayacaktır Afrika'ya ve dünyaya."